

П'ятничук І.Д.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

КЛАСИФІКАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИЩОЮ ОСВІТОЮ

У статті досліджено питання класифікації механізмів публічного управління вищою освітою. Виявлено, що на сьогоднішній день в літературних джерелах паралельно застосовуються терміни «механізм державного управління» та «механізм публічного управління», які взаємопов'язані між собою у наступному співвідношенні: перший термін є основою для другого. Встановлено, що наявними є різноманітні підходи стосовно виокремлення видів й відповідно формування класифікації механізмів публічного управління. На основі вивчення різних поглядів фахівців, здійснено систематизацію класифікаційних ознак механізмів публічного управління вищою освітою, а саме: за комплексністю; за функціональним призначенням; за рівнями державного управління; за особливостями побудови механізму публічного адміністрування; за об'єктами управління; за суб'єктами державного управління. Додатково запропоновано виокремлення наступних класифікаційних ознак механізмів публічного управління вищою освітою: за напрямками управління (механізм розвитку персоналу, який забезпечує реалізацію відповідної функції; механізм розвитку середовища, у котрому реалізується функція; механізм розвитку змісту діяльності із реалізації конкретної функції; механізм розвитку менеджменту/фінансування діяльності стосовно забезпечення конкретної функції; механізм оцінювання реалізації функції; механізм розвитку політики стосовно реалізації функції); за видом управління (механізми державного та недержавного управління); за способом реалізації (механізм публічного управління та публічного адміністрування); за функціями управління (планувальний; організаційний; мотиваційний; контрольний; регулятивний; аналітичний); за способом забезпечення ефективності (механізм забезпечення сталого розвитку; механізм цифрової трансформації; механізм забезпечення ефективності державного управління; адаптивні механізми державного управління. Перспективою наступних досліджень є формування дослідження механізмів публічного управління вищою освітою, які забезпечують підвищення ефективності функціонування публічних інституцій зазначеної галузі та розробка моделей їх імплементації за сучасних умов невизначеності та перспективності застосування нових підходів до публічного управління

Ключові слова: механізми публічного управління, механізми публічного управління вищою освітою, публічне управління вищою освітою, публічне управління та адміністрування вищою освітою, класифікація механізмів публічного управління, класифікація механізмів державного управління.

Постановка проблеми. На сьогоднішній день під час реформування вищої освіти важливу роль потрібно відводити механізмам управлінського впливу, які у спрощеному вигляді характеризуються як сукупність засобів та способів впливу суб'єкта владних повноважень на керований об'єкт. У цьому сенсі слід особливу увагу звернути на категорію «механізм державного управління», яка має відігравати важливу роль у питаннях упорядкування та розвитку вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, які присвятили свої наукові праці дослідженню механізмів державного управління, можна виокремити: О. Барило [1], Н. Волкова [2], В. Григорович [3], Ю. Древалі [4], Т. Лукіна, А. Шошова [5], Н. Нижник, С. Мосов

[6], Л. Приходченко [7], Р. Рудницька, О. Сидорчук [8], І. Семенець-Орлова [9], О. Федорчак [10], В. Шевченко [11] та ін. З практичної точки зору, механізм державного управління визначає процес управлінської діяльності органів державної влади у відповідній сфері. Однак, важливим є взаємозв'язок практичної й теоретичної складової задля одержання найбільш ефективного результату, через виокремлення відповідних його видів.

Мета статті. Слід зазначити, що трансформації, котрі можемо спостерігати у сфері публічного управління та адміністрування, в цілому, зумовили зміни в моделях управління державним сектором. Попри це, у теоретико-методичній й науковій літературі відсутній уніфікований підхід до

виокремлення класифікаційних ознак механізмів публічного управління, що й визначає актуальність тематики дослідження.

Виклад основного матеріалу. У результаті проведеного емпіричного дослідження виявлено, що виокремлення механізмів дає змогу не тільки більш системніше розуміти особливості функціонування публічних органів влади, імплементації їхніх управлінських рішень та досягнення стратегічних й оперативних цілей, а й визначати перспективні напрями реформування зазначеного об'єкта. Також доцільно відмітити, що у цьому випадку мовиться про всесторонній опис і розуміння останнього [5, с. 87].

Вважаємо за необхідне зазначити, що на сьогоднішній день в літературних джерелах паралельно застосовуються терміни «механізм державного управління» та «механізм публічного управління», які взаємопов'язані між собою у наступному співвідношенні: перший термін є основою для другого.

Оскільки публічне управління передбачає взаємодію державного, приватного та громадського сектору через державні, місцеві та громадські інституції задля задоволення інтересів і потреб суспільства. Тому доцільно виокремити термін «механізм публічного управління», під яким, пропонується нами, розуміти сукупність засобів, заходів, стимулів, інструментів, які реалізуються публічними інституціями задля досягнення визначеної цілі.

У результаті проведеного емпіричного дослідження, встановлено, що відсутнім є трактування терміну «механізм публічного управління вищою освітою», тому нами сформовано авторське бачення цієї дефініції, а саме, що це сукупність засобів, заходів, стимулів, інструментів, які реалізуються публічними інституціями у сфері вищої освіти задля реалізації усіх функцій цієї галузі, досягнення визначених стратегічних цілей розвитку галузі через призму задоволення суспільних потреб та вимог в сучасних умовах невизначеності.

Таке тлумачення дефініції пов'язане із особливістю освітньої сфери і активним долученням до реалізації освітнього процесу та контролю за його якістю представників всіх трьох секторів (державного, приватного та громадського) через діяльність державних, місцевих та громадських інституцій, із виокремленням зацікавлених сторін (стейкхолдерів) освітнього процесу. Саме тому імплементація механізму публічного управління вищою освітою на сучасному етапі розвитку

науки в питання публічного управління є більш актуальною й відповідною вимогам і викликам сьогодення, аніж застосування терміну «механізм державного управління», що обмежує можливості розвитку освітньої сфери.

Вивчення літературних джерел з дослідження публічного управління дало змогу встановити, що наявними є різноманітні підходи стосовно виокремлення видів й відповідно формування класифікації механізмів державного управління.

Значна кількість науковців у цілому виокремлюють наступні механізми державного управління: правовий, організаційний, фінансовий, кадровий, політичний, інформаційний, мотиваційний та інші.

Деякі дослідники [12] переконані, що для державного управління освітою притаманним є політичні, організаційні, правові, економічні та соціальні механізми. Інші ж переконані [13], що притаманний організаційно-комунікативний, нормативно-правовий, фінансовий та кадровий.

Для прикладу, дослідники В. Григорович [3] пропонує виокремлювати наступні види механізмів державного управління: організаційний, адміністративний, правовий, інформаційний та фінансовий. Автор переконаний, що з метою проведення аналізу і формування стратегії країни стосовно розвитку відповідної галузі, переліченим механізмам необхідно забезпечити взаємозв'язок, оскільки вони взаємопов'язані і повинні враховувати відповідні суспільні потреби й можливості.

Також в літературі можна простежити пропозицію класифікувати механізми державного управління на основі двох підходів: структурно-організаційного і структурно-функціонального. Систематизацію таких підходів було здійснено дослідником Л. Приходченко [7, с. 271]. Структурно-організаційний підхід передбачає організацію й реалізацію державного управління за допомогою дослідження таких його важливих складових, як: об'єкти і суб'єкти управління; функції їх виконання; взаємозв'язок між суб'єктами та об'єктами управління тощо. Структурно-функціональний підхід має на меті, під час вивчення механізмів державного управління акцентувати увагу на сукупності функціональних складових, тобто функцій, які реалізуються державою.

Відмітимо, що дослідниця Н. Волкова під час висвітлення тематики ефективності державного управління освітою запропонувала визначити її із урахуванням таких чинників, як: фінансово-економічні (передбачає врахування розвитку та конкурентоспроможності економіки, ресурсозабезпеченості освітньої сфери, пешочерговості бюджетної

політики) та організаційно-управлінські (врахування адаптації та відповідності освітньої сфери вимогам ринку праці, суб'єкт-об'єктивні зв'язки, постійності стратегічних пріоритетів розвитку, політичної волі щодо розв'язання проблемних питань в освітній сфері). Крім цього, визначається імплементацією публічно зазначених стратегічних й оперативних цілей, котрі задекларовані в нормативних документах [2, с. 65].

Переконані, що ефективність державного управління вищою освітою передбачає комплексний і системний підхід, що має на меті вироблення державної політики у сфері вищої освіти, котра відповідатиме міжнародним вимогам й пріоритетам розвитку освітньої системи, враховуватиме вітчизняні суспільні характеристики, та забезпечуватиме злагоджену співпрацю відповідних органів публічної влади на основі реалізації дієвих механізмів державного управління вищою освітою.

Більш деталізований підхід до виокремлення видів механізмів державного управління пропонує вчений О. Федорчак, за переконанням котрого, в залежності від сутності проблем та способів їх розв'язання за допомогою відповідних державних механізмів управління, їх можна класифікувати на складні (комплексні) й ті, що включають кілька відокремлених механізмів [10].

Доцільно зазначити, що під комплексним механізмом державного управління розуміють сукупність наступних підвидів механізмів: економічний (механізми державного управління різними видами діяльності, зокрема податковою, грошово-валютною, кредитною, банківською, інвестиційною, інноваційною, страховою та ін.); мотиваційний (система командно-адміністративних та соціально-економічних стимулів, що сприяють підвищенню ефективності роботи співробітників публічних інституцій); організаційний (передбачає виокремлення об'єктів й суб'єктів державного управління, цілі, завдання, функції, методи управління тощо); політичний (механізм, що сприяє створенню певного виду політики, зокрема, економічної, соціальної, фінансової, промислової та ін.); правовий (передбачає такий вид забезпечення, як нормативно-правовий) [1, с. 67].

За переконаннями Шевченко В.М. [11], комплексний механізм державного управління у сфері вищої освіти, повинен передбачати наступні види механізмів: правовий; організаційний; фінансовий; інформаційний. Дослідники Н. Нижник та С. Мосов [6, с. 113] переконані, що під комплексним механізмом державного управління необ-

хідно розуміти сукупність економічного, мотиваційного, організаційного, політичного і правового механізмів.

Також встановлено, що, крім комплексного механізму державного управління, наявними є недержавні механізми управління, зокрема: бізнесовий, конфесіональний, партійний та ін. Однак, вказані механізми не вокремлюються в розрізі конкретних класифікаційних ознак.

Науковець О. Коротич пропонує виокремлювати види механізмів державного управління в залежності від видів суб'єктів управління, зокрема в нашій країні механізми державного управління виконуються на наступних рівнях управління:

1) вищий рівень управління (Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України);

2) обласний рівень (обласні ради, обласні державні адміністрації);

3) районний рівень (районні ради, районні державні адміністрації);

4) місцевий рівень (міські, селищні, сільські ради) [14, с. 36].

В залежності від особливостей побудови механізми публічного адміністрування розподіляються на цільовий механізм публічного адміністрування (направлені на досягнення встановленої цілі, мети), механізм функціонування підсистеми публічного адміністрування на різноманітних етапах розвитку суспільства та механізм реалізації процесу публічного адміністрування відповідними органами влади і певними посадовими особами.

Дослідник Шевченко В.М. пропонує класифікувати механізми державного управління за такими ознаками:

1) за функціональним призначенням дослідник Шевченко В.М., виділяє економічно-фінансові, інформаційно-аналітичні; організаційно-управлінські; соціально-політичні; правові; контрольні;

2) залежно від суб'єктів управління виділяють механізми державного управління: на рівні органів законодавчої влади; на рівні Президента; на рівні органів виконавчої влади; на рівні органів судової влади; на рівні органів місцевого самоврядування;

3) залежно від об'єкта управління виокремлюють механізми: загальнодержавні, регіональні, галузеві, територіальних громад, підприємств та організацій [11].

У своїй науковій праці Л. Парашенко резюмує, що система державного управління повинна

передбачати наступні механізми: механізм розвитку персоналу, який забезпечує реалізацію відповідної функції; механізм розвитку середовища, у котрому реалізується функція; механізм розвитку змісту діяльності із реалізації конкретної функції; механізм розвитку менеджменту/фінансування діяльності стосовно забезпечення конкретної функції; механізм оцінювання реалізації функції; механізм розвитку політики стосовно реалізації функції [15, с. 56]. Вважаємо, що зазначений перелік механізмів є актуальним і відображає напрями управління, тому нами запропоновано вищенаведені види механізмів класифікувати за цією ознакою.

Дослідниця Л.Паращенко аргументує, що для освітньої галузі важливими є наступні механізми:

педагогічного персоналу; розвитку навчального середовища (інфраструктури); розвитку контингенту; менеджменту / фінансування освіти; цілевизначення та освітньої політики; оцінювання і моніторингу освіти [15, с. 56].

На основі вивчення різних поглядів фахівців у сфері публічного управління стосовно видів механізмів державного та публічного управління, нами здійснено систематизацію класифікаційних ознак та представлено у вигляді табл. 1.

Варто відмітити, що систематизована класифікація видів механізмів публічного управління має в собі класифікаційні ознаки механізмів державного управління, які є складовою механізмів публічного управління.

Таким чином, внаслідок проведеного емпірич-

Таблиця 1

Класифікація механізмів публічного управління

Класифікаційна ознака	Види механізмів
1	2
За комплексністю	– комплексні; – включають кілька відокремлених механізмів
За функціональним призначенням	- економічний; – організаційний; – політичний; – правовий; – мотиваційний; – кадровий; – інформаційний (інформаційно-аналітичний); – комунікаційний
За рівнями державного управління	– вищий рівень управління (Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України); – обласний рівень (обласні ради, обласні державні адміністрації); – районний рівень (районні ради, районні державні адміністрації); – місцевий рівень (міські, селищні, сільські ради)
За особливостями побудови механізмів публічного адміністрування	цільовий механізм публічного адміністрування, механізм функціонування підсистеми публічного адміністрування на різноманітних етапах розвитку суспільства та механізм реалізації процесу публічного адміністрування відповідними органами влади і певними посадовими особами
За об'єктами управління	загальнодержавні, регіональні, галузеві, територіальних громад, підприємств та організацій.
За суб'єктами державного управління	– на рівні органів законодавчої влади; – на рівні Президента; – на рівні органів виконавчої влади; – на рівні органів судової влади; – на рівні органів місцевого самоврядування.
За напрямками управління *	– механізм розвитку персоналу, який забезпечує реалізацію відповідної функції; – механізм розвитку середовища, у котрому реалізується функція; – механізм розвитку змісту діяльності із реалізації конкретної функції; – механізм розвитку менеджменту/фінансування діяльності стосовно забезпечення конкретної функції; – механізм оцінювання реалізації функції; – механізм розвитку політики стосовно реалізації функції
За видом управління **	– механізми державного управління; – недержавні механізми управління (бізнесовий, професійний, партійний та ін.)

1	2
За способом реалізації**	– механізм публічного управління; – механізм публічного адміністрування
За функціями управління (менеджменту)**	– планувальний (стратегічного планування, тактичного планування, оперативного планування); – організаційний; – мотиваційний; – контрольний; – регулятивний; – аналітичний (стратегічного аналізу, інформаційно-аналітичний)
За способом забезпечення ефективності**	– механізм забезпечення сталого розвитку; – механізм цифрової трансформації; – механізм забезпечення ефективності державного управління; – адаптивні механізми державного управління

Примітки: * – назва класифікаційної ознаки запропонована автором; ** – класифікаційна ознака і виокремлення видів механізмів запропоновано автором.

Джерело: складено автором

ного дослідження, вважаємо за доцільне виокремити наступні механізми публічного управління вищою освітою за класифікаційною ознакою «за функціональним призначенням»: економічний; мотиваційний; організаційний; політичний; правовий; політичний; кадровий; інформаційний (інформаційно-аналітичний); комунікаційний. З-поміж поширених механізмів, вважаємо за доцільне звернути увагу на виокремлений нами комунікаційний механізм публічного управління вищою освітою, котрий має передбачати сукупність засобів, способів, інструментів, які формують комунікації не тільки між суб'єктами та об'єктами управління, але й із зацікавленими сторонами (стейкхолдерами), які долучені до процесу управління, контролю за ефективністю діяльності та впливають на результативність публічних інституцій).

З-поміж визначених класифікаційних ознак, нами запропоновано виокремити ознаку «за видом управління», в межах якої виділяти механізми державного управління; недержавні механізми управління. Така класифікаційна ознака дає змогу більш чіткіше розуміти сутність механізмів публічного управління, що передбачає взаємодію державного, приватного й громадського сектору через діяльність державних, місцевих та громадських інституцій.

Дослідники М. І. Іщенко, Є. В. Міщук, А. С. Костенко обґрунтовують, що оскільки публічне управління не є тотожним до терміну публічне адміністрування, тому доцільно розрізняти механізм публічного управління (під яким запропоновано розуміти «способи реалізації публічної влади для досягнення стратегічних цілей») та механізм публічного адміністрування (під яким запропоновано розуміти «способи об'єктно-суб'єктної

взаємодії як всередині публічної адміністрації, так і з її зовнішнім оточенням» пропонується до механізмів публічного управління відносити економічні, правові, комбіновані, а до механізмів публічного адміністрування – адміністративні, організаційні, комбіновані [16, с. 161].

З урахуванням наявності поглядів дослідників щодо існування мотиваційного, контрольного, організаційного механізмів управління, нами запропоновано застосовувати також до них класифікаційну ознаку «За функціями управління (менеджменту)» і виокремлювати в межах неї такі механізми, як: планувальний (котрий передбачає механізми стратегічного планування, тактичного планування, оперативного планування); організаційний; мотиваційний; контрольний (сукупність засобів, заходів, інструментів для здійснення контролю за об'єктом управління); регулятивний (сукупність засобів, заходів, інструментів націлених на усунення відхилень в керованій системі); аналітичний (передбачає наявність механізмів стратегічного аналізу, інформаційно-аналітичного). Такий підхід дасть змогу більш структурованіше підходити до формування механізмів на основі реалізації усіх функцій управління і цим самим забезпечить більш ефективне управління сферою вищої освіти, що побудоване з урахуванням концепції «Нове публічне управління» (“New public management”).

Також нами запропоновано ще одну класифікаційну ознаку «за способом забезпечення ефективності», згідно якої нами виокремлено наступні механізми публічного управління: механізм забезпечення сталого розвитку (передбачає необхідність дотримання цілей сталого розвитку задля досягнення відповідного результату діяльності у довгостроковій перспективі); механізм

цифрової трансформації (сукупність засобів, заходів, інструментів, які дають змогу підвищити ефективність управлінського процесу, через застосування інноваційних цифрових технологій); механізм забезпечення ефективності державного управління (сукупність засобів, заходів, стимулів, інструментів, які націлені на підвищення ефективності державного управління); адаптивні механізми державного управління (сукупність засобів, заходів, стимулів, інструментів, які через призму використовуваних концепцій (збалансованості, інноваційності, сталості, динамічності, тощо) адаптуються й застосовуються для підвищення ефективності управлінської діяльності й досягнення визначених цілей.

Резюмуючи, вважаємо за доцільне відмітити, що структура механізму публічного управління передбачає наявність організаційного, правового, економічного, мотиваційного, кадрового та інформаційного компонентів, сукупність котрих відображає усі суттєві складові функціонування системи публічного управління, що передбачає взаємозв'язок державного, приватного й громадянського сектору через діяльність державних, місцевих та громадських інституцій, зокрема, у частині: реалізації функцій (організаційний), дотримання чинного законодавства та нормативних приписів (правовий), забезпечення ефектив-

ності (економічний), наявність стимулів (мотиваційний), наявність кваліфікованого персоналу (кадровий), можливості функціонування (інформаційний) та налагодження комунікативного взаємозв'язку між усіма зацікавленими сторонами управлінського процесу (комунікаційний).

Висновки. Таким чином, у результаті проведеного дослідження встановлено, що на сьогоднішній день наявні в Україні механізми (а саме, економічний, політичний, правовий, організаційний, мотиваційний, кадровий та ін.) публічного управління вищою освітою не відповідають суспільним запитам у загальному і не забезпечують досягнення ефективного публічного управління вищою освітою, що в стратегічній перспективі матиме негативні прояви для забезпечення суспільного розвитку нашої країни. Виявлена ситуація потребує вдосконалення механізмів та пошуку шляхів більш ефективного їх застосування для системи вищої освіти.

Перспективою наступних досліджень є формування дослідження механізмів публічного управління вищою освітою, які забезпечують підвищення ефективності функціонування публічних інституцій зазначеної галузі та розробка моделей їх імплементації за сучасних умов невизначеності та перспективності застосування нових підходів до публічного управління.

Список літератури:

1. Барило О. Г. Аналіз визначень поняття «механізми державного управління» та його уточнення для сфери цивільного захисту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 1. С. 63–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2018_1_14 (дата звернення: 12.12.2023).
2. Волкова Н. В. Визначення ефективності державного управління освітою. 2009. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/e-journals/Dutp/2009-1/doc_pdf/VolkovaNV.pdf (дата звернення: 12.12.2023).
3. Григорович В. Р. Удосконалення управлінських механізмів державної підтримки системи охорони здоров'я в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duug_2010_2_13 (дата звернення: 12.12.2023).
4. Древалюк Ю. Д. Механізми державного управління вищою освітою в Україні: проблеми формування та вдосконалення. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія: Державне управління*. № 2. 2014. С. 107–111.
5. Лукіна Т. О., Шошова А. Г. Удосконалення механізмів державного управління спеціальними закладами для дітей з особливими освітніми потребами. *Державне управління: теорія та практика*. 2015. № 1. С. 86–96.
6. Нижник Н. Р., Мосов С. П. Державне управління в Україні: функція координування. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2014. № 6. С. 111–116.
7. Приходченко Л. Сутність понять механізмів держави, державного управління та державного регулювання. *Актуальні проблеми державного управління* : зб. наук. пр. Одеса : Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2008. № 3. С. 269–274.
8. Рудніцька Р. М., Сидорчук О. Г. Сутність та зміст механізмів державного управління та принципів їх функціонування. *Публічне управління: теорія та практика*. 2014. № 4. С. 50–60.
9. Semenets-Orlova, I., Kushnir, V., Rodchenko, L., ... Druz, O., Rudenko, M. Organizational development and educational changes management in public sector (case of public administration during war time) | Desenvolvimento organizacional e gestão de mudanças educacionais no setor público (caso da administração pública em tempo de guerra). *International Journal of Professional Business Review*. 2023. № 8 (4), e01699.

10. Федорчак О. В. Класифікація механізмів державного управління. *Демократичне врядування* : зб. наук. пр. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2008. Вип. 1. URL: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DeVr/2008-01/O_Fedorchak.pdf (дата звернення 13.12.2023).
11. Шевченко В. М. Особливості формування механізмів державного управління вищими навчальними закладами в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку України. *Державне будівництво*. 2010. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2010_1_47 (дата звернення 13.12.2023).
12. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. Акад. упр. При Президентові України ; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 2 : Методологія державного управління / наук.-ред. колегія: Ю. П. Сурмін, П. І. Надолішній та ін. 2011. 692 с.
13. Дубенко С. Д., Максименко К. О., Овчарук О. В. Споживча політика в системі державного управління : навч. метод. посіб. Київ : Тютюкін, 2009. 284 с.
14. Коротич О. Б. Державне управління регіональним розвитком України : монографія. Харків : Вид-во ХарРІДУ НАДУ Магістр, 2006. 220 с.
15. Парашенко Л. І. Державне управління розвитком загальної середньої освіти в Україні: методологія, стратегія, механізми : монографія. Київ : Майстер книг, 2011. 285 с.
16. Іщенко М. І., Міщук Є. В., Костенко А. С. Механізми та технології публічного управління й адміністрування у сфері партнерства місцевої влади з бізнес-структурами. *Держава та регіони. Серія : Державне управління*. 2019. № 3 (67). С. 159–164.

Piatnychuk I.D. CLASSIFICATION OF MECHANISMS OF PUBLIC ADMINISTRATION OF HIGHER EDUCATION

The article examines the issue of classification of mechanisms of public management of higher education. It was found that the terms “mechanism of state administration” and “mechanism of public administration” are used in parallel in literary sources today, which are interconnected in the following relationship: the first term is the basis for the second. It has been established that there are various approaches to distinguishing types and, accordingly, forming a classification of public management mechanisms. On the basis of the study of different views of specialists, a systematization of the classification features of mechanisms of public management of higher education was carried out, namely: by complexity; by functional purpose; by levels of state administration; according to the construction features of public administration mechanisms; by management objects; by subjects of state administration. In addition, the following classification features of the mechanisms of public management of higher education are proposed to be distinguished: by direction of management (mechanism of personnel development, which ensures the implementation of the corresponding function; mechanism of development of the environment in which the function is implemented; mechanism of development of the content of activities for the implementation of a specific function; mechanism of development of management/financing of activities regarding the provision of a specific function; the mechanism for evaluating the implementation of the function; the mechanism for the development of policy regarding the implementation of the function); by type of management (state and non-state management mechanisms); according to the method of implementation (mechanism of public management and public administration); by management functions (planning; organizational; motivational; control; regulatory; analytical); by the method of ensuring efficiency (mechanism of ensuring sustainable development; mechanism of digital transformation; mechanism of ensuring efficiency of public administration; adaptive mechanisms of public administration.

The perspective of the following studies is the formation of a study of the mechanisms of public management of higher education, which ensure an increase in the efficiency of the functioning of public institutions of the specified field and the development of models of their implementation under modern conditions of uncertainty and the prospects of applying new approaches to public management.

Key words: *mechanisms of public management, mechanisms of public management of higher education, public management of higher education, public management and administration of higher education, classification of mechanisms of public management, classification of mechanisms of state management.*